

RAPPORT

KANSARMOEDE-INDICATOREN IN ERPE-MERE

Bij het openen van het rapport worden de meest recente gegevens uit de databank gehaald.

Inleiding

In dit document worden de kansarmoede-indicatoren weergegeven die voor het CAW opgemaakt werden. Deze indicatoren worden in drie grote delen weergegeven.

Een eerste deel concentreert zich rond een aantal algemene kansarmoede-indicatoren gerelateerd aan het inkomen: mensen met betalingsmoeilijkheden alsook een aantal indicatoren rond kinderarmoede.

In een tweede deel geven we een aantal indicatoren die wijzen op een verhoogd armoederisico. Hier gaat de aandacht naar de alleenstaanden, de eenoudergezinnen, de opleiding van de moeder van de schoolgaande kinderen en werkloosheid.

In het derde deel schetsen we de omgevingsindicatoren.

Dit rapport focust op de belangrijkste cijfergegevens. Vaak zijn er meer gedetailleerde gegevens beschikbaar bij de Steunpunten Sociale Planning van elke provincie. Opmerkingen of eventuele suggesties kunnen gemeld worden bij:

- West-Vlaanderen: sociale.planning@west-vlaanderen.be - 050 40 33 37
- Oost-Vlaanderen: socialeplanning@oost-vlaanderen.be - 09 267 75 15
- Antwerpen: socialeplanning@provincieantwerpen.be - 03 240 56 02
- Vlaams-Brabant: socialeplanning@vlaamsbrabant.be - 016 26 77 87
- Limburg: socialeplanning@limburg.be - 011 23 72 35

Armoede-indicatoren

Onder dit deel zijn er 3 grote blokken van indicatoren die op armoede duiden. Enerzijds wordt rekening gehouden met een menswaardig inkomen. Daarnaast wordt de groep mensen met betalingsmoeilijkheden bekeken. Een laatste element gaat in op een nieuwe generatie met zorgen.

Een menswaardig inkomen

In dit onderdeel wordt bekeken hoeveel mensen recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering (zowel de titularissen als de personen ten laste). We bekijken hoe groot deze groep personen is bij de jongeren (0 tot 24-jarigen), bij de 25 tot 64-jarigen en bij de oudere bevolking (65+). De verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering maakt de gezondheidszorg goedkoper voor personen met een laag inkomen. Deze tegemoetkoming is daardoor geschikt om een inschatting te maken van de groep met een laag inkomen en de personen die daarvan ten laste vallen.

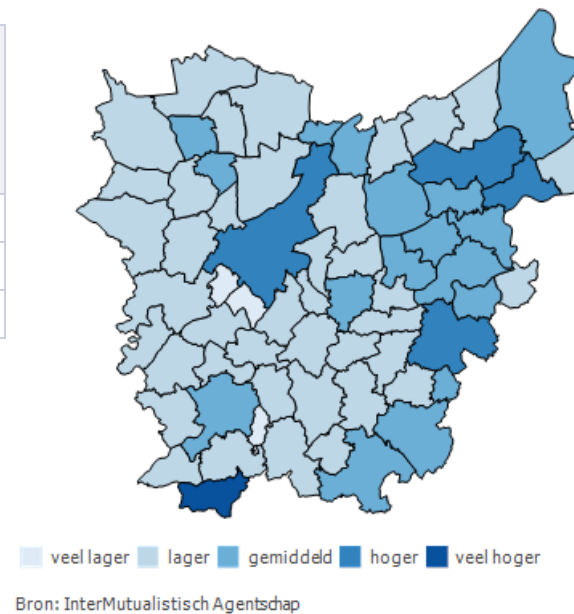
De eerste tabel geeft het aantal en het aandeel 0 tot 24-jarigen weer dat van een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering geniet. In Erpe-Mere zijn er 302 0 tot 24-jarigen die een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering ontvangen, wat 6,1% is van de 0 tot 24-jarigen in de gemeente.

Figuur 01 | 0-24-jarigen met verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering (2013)

	verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering [aantal]	VT t.o.v. alle 0-24 jarigen aangesloten bij een ziekteverzekering [%]
Erpe-Mere	302	6,1
Oost-Vlaanderen	43.812	10,9
Vlaams Gewest	201.573	11,6

Bron: InterMutualistisch Agentschap

Figuur 02 | 0-24-jarigen met verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering, indeling z-score (2013)

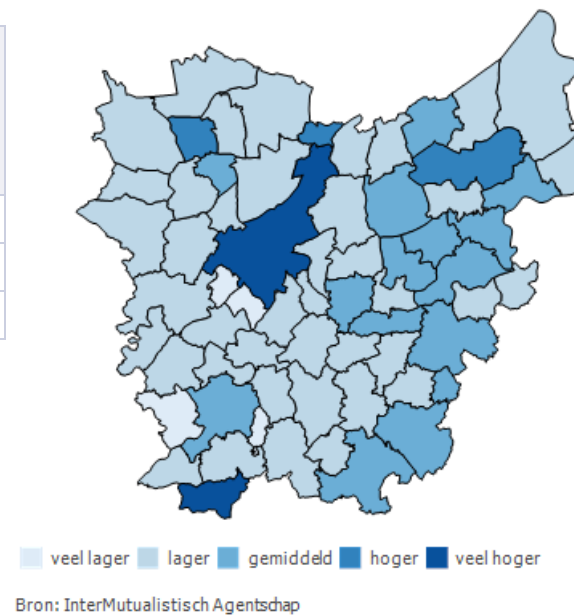
De tweede tabel geeft het aantal en het aandeel 25 tot 64-jarigen weer dat van een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering geniet. In Erpe-Mere zijn er 675 25 tot 64-jarigen die een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering ontvangen, dit is 6,3% van de 25 tot 64-jarigen in de gemeente.

Figuur 03 | 25-64-jarigen met verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering (2013)

	verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering [aantal]	VT t.o.v. alle 25-64 jarigen aangesloten bij een ziekteverzekering [%]
Erpe-Mere	675	6,3
Oost-Vlaanderen	69.694	9,0
Vlaams Gewest	305.070	9,2

Bron: InterMutualistisch Agentschap

Figuur 04 | 25-64-jarigen met verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering, indeling z-score (2013)

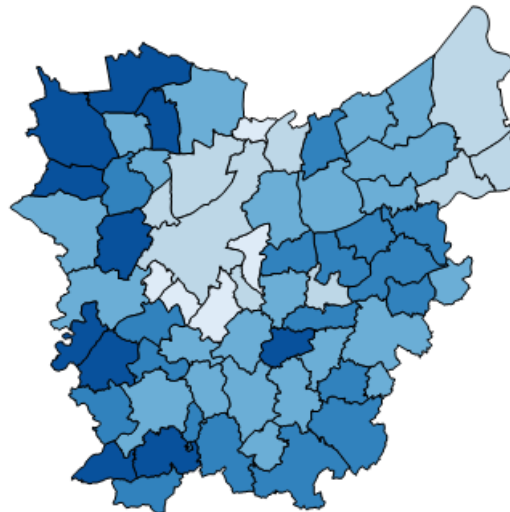
De derde tabel tenslotte geeft het aantal en het aandeel ouderen (65+) weer dat van een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering geniet. In Erpe-Mere zijn er 1.371 65-plussers die een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering ontvangen, dit is 34,0% van de 65-plussers in de gemeente.

Figuur 05 | 65-jarigen en ouder met verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering (2013)

	verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering [aantal]	VT t.o.v. alle 65-plussers aangesloten bij een ziekteverzekering [%]
Erpe-Mere	1.371	34,0
Oost-Vlaanderen	90.543	32,0
Vlaams Gewest	384.715	31,1

Bron: InterMutualistisch Agentschap

Figuur 06 | 65-jarigen en ouder met verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering, indeling z-score (2013)

veel lager lager gemiddeld hoger veel hoger

Bron: InterMutualistisch Agentschap

Betalingsmoeilijkheden

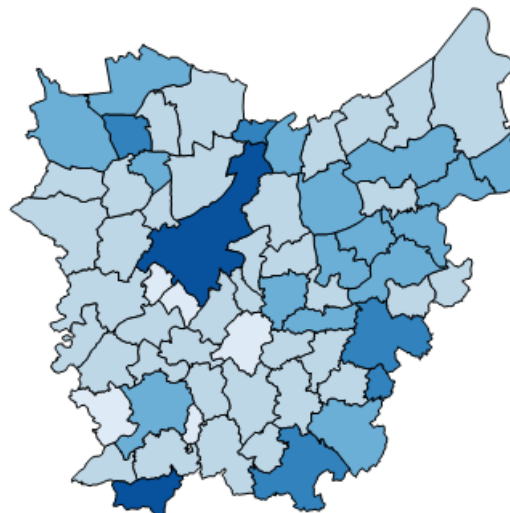
Er worden 2 indicatoren opgenomen om betalingsmoeilijkheden te meten. Enerzijds wordt het aandeel kredietnemers met achterstallig krediet weergegeven. Anderzijds wordt gekeken naar het aantal huishoudens met een actieve budgetmeter voor elektriciteit. De eerste tabel met personen die betalingsmoeilijkheden ondervinden, zijn de kredietnemers met minstens 1 achterstallig niet geregulariseerd krediet. Dit aantal wordt afgezet ten opzichte van het totaal aantal kredietnemers. 350 kredietnemers in Erpe-Mere hebben minstens 1 achterstallig niet geregulariseerd krediet. Dit is 3,0% van alle kredietnemers.

Figuur 07 | Kredietnemers (2015)

	Aantal kredietnemers met minstens één achterstallig krediet [aantal]	Aandeel kredietnemers met minstens één achterstallig krediet [%]
Erpe-Mere	350	3,0
Oost-Vlaanderen	32.878	4,1
Vlaams Gewest	137.183	3,8

Bron: Nationale Bank van België - Kredietcentrale

Figuur 08 | Kredietnemers, indeling z-score (2015)

veel lager lager gemiddeld hoger veel hoger

Bron: Nationale Bank van België - Kredietcentrale

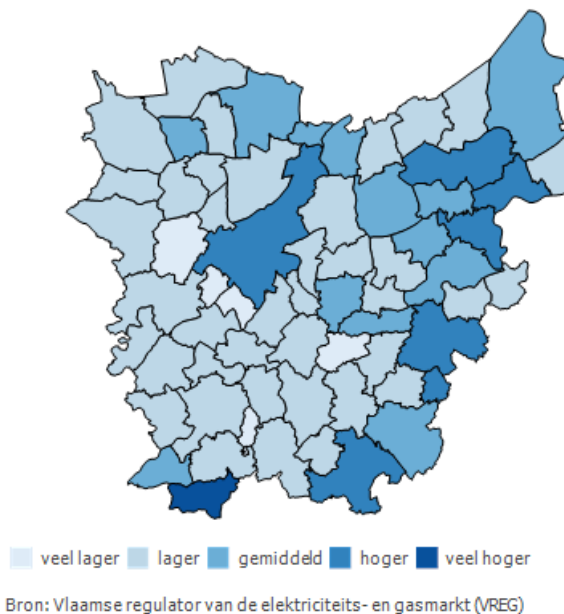
Een tweede tabel betreffende betalingsmoeilijkheden gaat over de huishoudens met een actieve budgetmeter elektriciteit. Een budgetmeter komt er nadat iemand geen contract meer heeft bij een gewone leverancier en er achterstallige facturen zijn bij de netbeheerder. Personen met een budgetmeter voor elektriciteit kunnen enkel elektriciteit verkrijgen indien ze vooraf elektriciteit betalen. Het aandeel huishoudens met een budgetmeter voor elektriciteit wordt berekend ten opzichte van 1.000 huishoudens. Er zijn 88 huishoudens met een budgetmeter voor elektriciteit in Erpe-Mere. Dit zijn er 10,50 per 1.000 huishoudens.

Figuur 09 | Budgetmeter elektriciteit (2015)

	Klanten elektriciteit met budgetmeter [aantal]	Klanten elektriciteit met budgetmeter (per 1.000 huishoudens) [per 1.000 inwoners]
Erpe-Mere	88	10,50
Oost-Vlaanderen	11.173	17,77
Vlaams Gewest	42.310	15,54

Bron: Vlaamse regulator van de elektriciteits- en gasmarkt (VREG)

Figuur 10 | Budgetmeter elektriciteit, indeling z-score (2015)

Een nieuwe generatie met zorgen

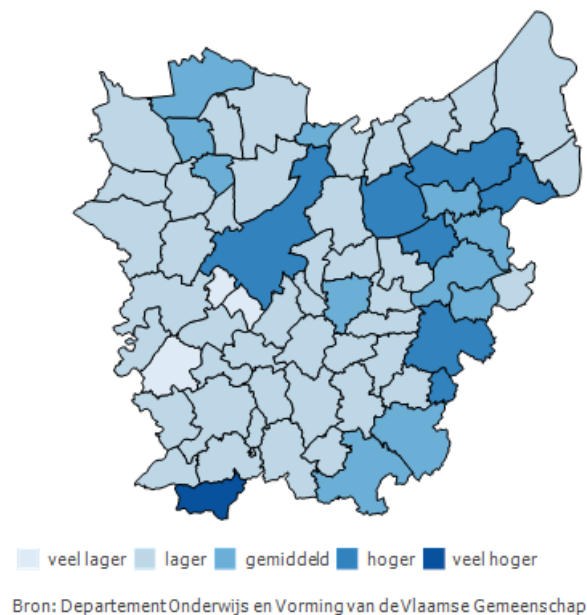
In dit laatste onderdeel bekijken we de kinderen die een schooltoelage ontvangen in het basis- en secundair onderwijs. Ook het aantal kansarme geboortes, zoals gedefinieerd door Kind en Gezin.

Een eerste tabel geeft het aantal kinderen in het basisonderwijs weer dat een schooltoelage ontvangt, berekend ten opzichte van het aantal kinderen in het basisonderwijs. De schooltoelage wordt toegekend aan gezinnen die over een beperkt inkomen beschikken. Er wordt eveneens rekening gehouden met de onroerende goederen waarover het gezin beschikt. In Erpe-Mere zijn er 169 kinderen uit het lager onderwijs die een schooltoelage ontvangen. Dit komt neer op 15,6% van alle kinderen uit het lager onderwijs.

Figuur 13 | Leerlingen basisonderwijs met schooltoelage (2015) **Figuur 14 | Leerlingen basisonderwijs met schooltoelage, indeling z-score (2015)**

	[aantal]	(t.o.v. ln LO) [%]
Erpe-Mere	169	15,6
Oost-Vlaanderen	20.393	21,8
Vlaams Gewest	88.463	22,6

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap

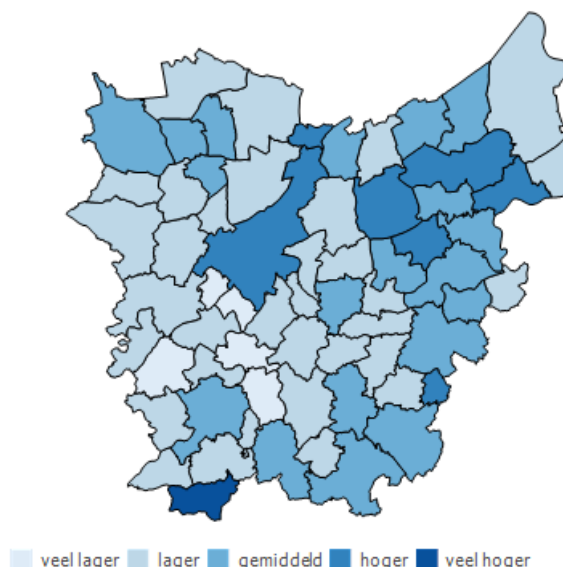
Een tweede tabel geeft weer hoeveel jongeren uit het secundair onderwijs een schooltoelage ontvangen. In Erpe-Mere zijn er 224 kinderen uit het secundair onderwijs die een schooltoelage ontvangen. Dit komt neer op 17,7% van alle kinderen uit het secundair onderwijs.

Figuur 15 | Leerlingen secundair onderwijs met schooltoelage (2015)

	[aantal]	(t.o.v. ln SO) [%]
Erpe-Mere	224	17,7
Oost-Vlaanderen	24.328	25,5
Vlaams Gewest	107.039	26,3

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap

Figuur 16 | Leerlingen secundair onderwijs met schooltoelage, indeling z-score (2015)

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap

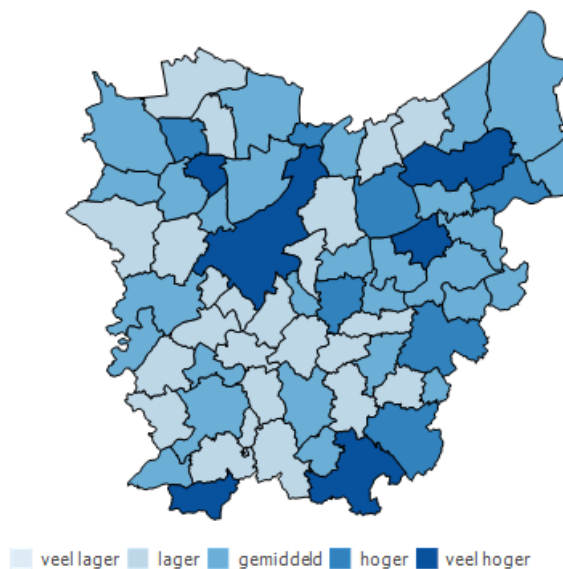
Een derde en laatste tabel geeft de kansarme geboortes weer, zoals opgetekend door Kind en Gezin. Kind en Gezin toetst elke geboorte op zes criteria (laag inkomen, lage opleiding ouders, zwakke arbeidssituatie ouders, vertraagde ontwikkeling van de kinderen, slechte huisvesting en zwakke gezondheid). Wanneer een gezin op drie of meer criteria scoort, wordt het als kansarm beschouwd. Omdat het aantal kansarme geboortes jaarlijks sterk kan schommelen (kleine aantallen), wordt een gemiddelde over 3 jaar heen genomen (geboortes 2012 t.e.m. 2014). In Erpe-Mere zijn er jaarlijks gemiddeld 8 kansarme geboortes, wat neerkomt op 4,5% van de geboortes.

Figuur 17 | Geboorten in kansarme gezinnen (2014)

	geboorten in kansarme gezinnen (gemiddelde over 3 jaar) [aantal]	geboorten in kansarme gezinnen (gemiddelde over 3 jaar) [%]
Erpe-Mere	8	4,5
Oost-Vlaanderen	1.785	11,3
Vlaams Gewest	7.674	11,2

Bron: Kind & Gezin

Figuur 18 | Geboorten in kansarme gezinnen, indeling z-score (2014)

Bron: Kind & Gezin

Risico-indicatoren

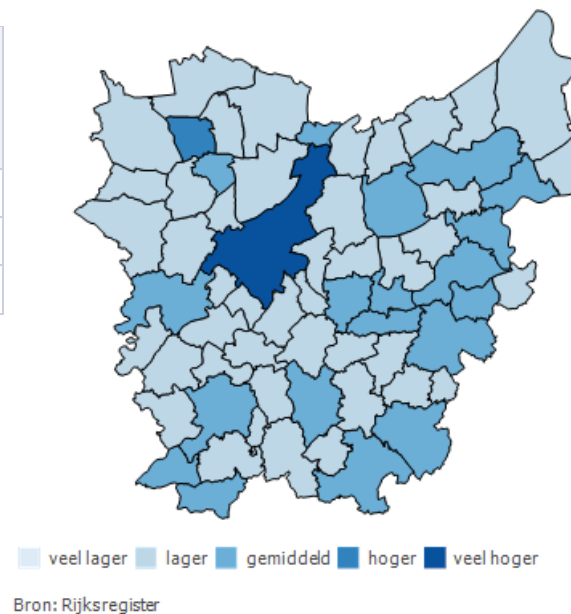
In dit onderdeel worden risicofactoren opgesomd. Het betreft kenmerken die een verhoogd risico op armoede als gevolg hebben, zonder dat het kenmerk op zich betekent dat men in kansarmoede leeft. Een eerste indicator betreft het aandeel alleenstaanden in de beroepsactieve leeftijd (de 18 tot 64-jarigen). Alleenstaanden dragen alle kosten alleen, waardoor dit een risico-indicator is. Het aandeel alleenstaanden (18 tot 64 jaar) wordt ten opzichte van de totale bevolking berekend. In Erpe-Mere zijn er 1.299 alleenstaanden in de leeftijdscategorie van 18 tot 64 jaar, wat neerkomt op 10,7% de totale bevolking.

Figuur 19 | Alleenstaanden (2016)

	Alleenwonend 18-64 jaar [aantal]	% Alleenwonenden 18-64 jaar (t.o.v. 18-64 jarigen) [%]
Erpe-Mere	1.299	10,7
Oost-Vlaanderen	119.022	13,1
Vlaams Gewest	501.406	12,7

Bron: Rijksregister

Figuur 20 | Alleenstaanden, indeling z-score (2016)

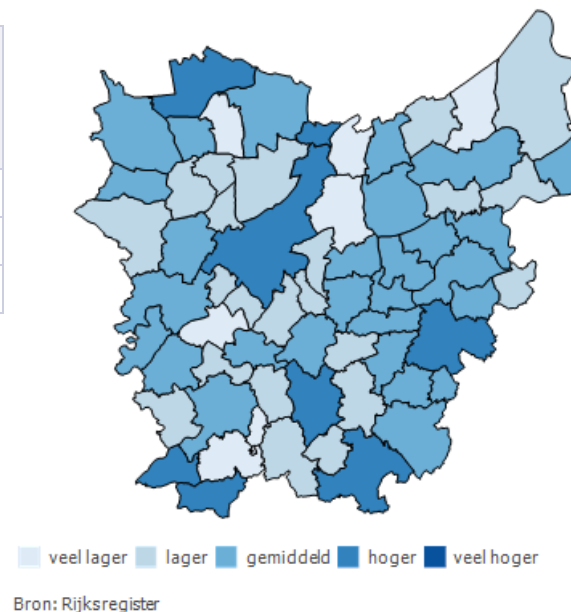
Een tweede risico-indicator betreft de 75-plussers die alleenstaand zijn. Hier geldt eveneens dat alleenstaanden tot een risicogroep behoren. Daarenboven zijn ouderen kwetsbaar indien ze hulpbehoevend worden en er alleen voor staan. Ook de mogelijke bijkomende medische kosten moeten door één persoon gedragen worden. Er wonen 741 alleenstaande ouderen in Erpe-Mere, wat 35,1% van de totale bevolking betekent.

Figuur 21 | Alleenstaande ouderen (2016)

	Alleenwonend 75-... jaar [aantal]	% Alleenwonenden 75-... jaar (t.o.v. 75- plussers) [%]
Erpe-Mere	741	35,1
Oost-Vlaanderen	49.747	34,9
Vlaams Gewest	216.007	34,4

Bron: Rijksregister

Figuur 22 | Alleenstaande ouderen, indeling z-score (2016)

Een derde risico-indicator gaat over de kinderen en de opleiding van de moeder. Bij deze indicator wordt bekeken hoeveel kinderen in het gewoon basisonderwijs een moeder hebben zonder diploma secundair onderwijs. Ook voor het gewoon secundair onderwijs wordt bekeken hoeveel jongeren een moeder hebben zonder diploma secundair onderwijs. Deze indicator staat voor het geheel aan kennis, vaardigheden en attitudes. Het is een indicator voor de mate waarin de thuiscultuur aansluit bij de schoolkultuur.

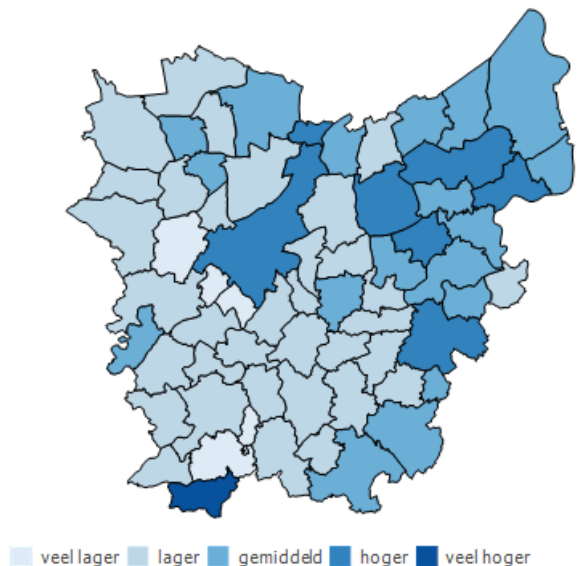
In Erpe-Mere zijn er 124 kinderen die school lopen in het gewoon basisonderwijs en van wie de moeder geen diploma secundair onderwijs heeft. Dit komt overeen met 11,4% van alle kinderen in het gewoon basisonderwijs.

Figuur 25 | Basisonderwijs lage opleiding moeder (2015)

	ln LO met laaggeschoolde moeder [aantal]	ln LO met laaggeschoolde moeder (t.o.v. ln LO) [%]
Erpe-Mere	124	11,4
Oost-Vlaanderen	18.373	19,6
Vlaams Gewest	77.906	19,9

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap

Figuur 26 | Basisonderwijs lage opleiding moeder, indeling z-score (2015)

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap

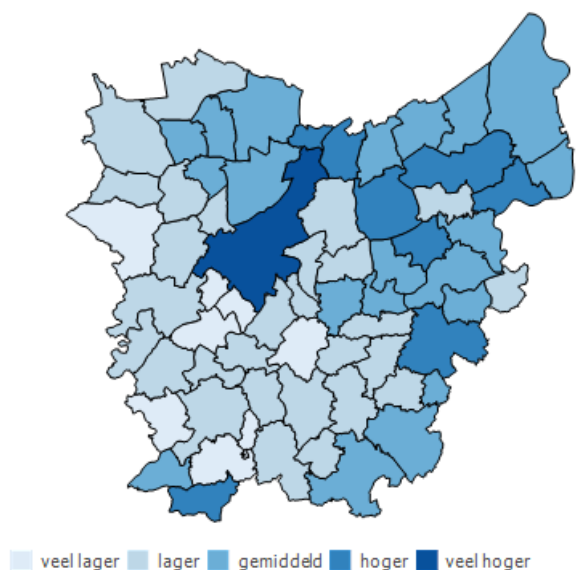
Er zijn 193 kinderen in Erpe-Mere die school lopen in het gewoon secundair onderwijs en die een moeder hebben zonder diploma secundair onderwijs. Dit komt overeen met 15,2% van alle kinderen in het gewoon secundair onderwijs.

Figuur 27 | Secundair onderwijs lage opleiding moeder (2015)

	[aantal]	(t.o.v. ln SO) [%]
Erpe-Mere	193	15,2
Oost-Vlaanderen	22.677	23,8
Vlaams Gewest	94.239	23,2

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap

Figuur 28 | Secundair onderwijs lage opleiding moeder, indeling z-score (2015)

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap

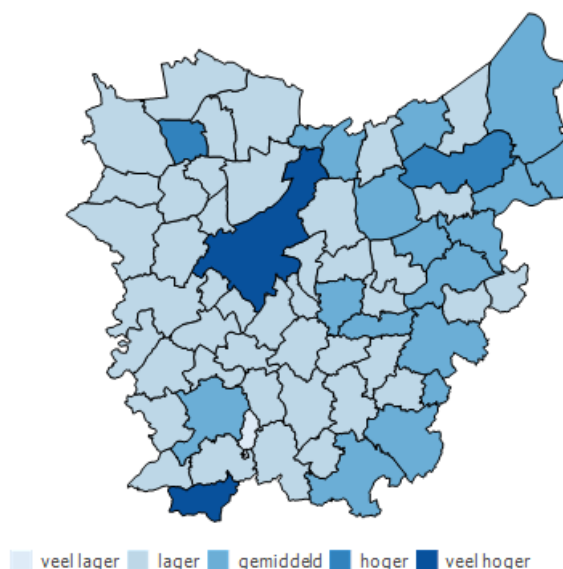
Een laatste element handelt over de werkzoekenden. De werkzoekendendruk bekijkt het aantal werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking op beroepsactieve leeftijd (18 tot 64-jarigen). Het niet hebben van een bezoldigde tewerkstelling verhoogt het risico op armoede. 561 personen zijn werkzoekend in Erpe-Mere, wat 4,6% van de 18 tot 64-jarigen betekent.

Figuur 29 | Werkzoekenden (2015)

	Niet werkende werkzoekenden (NWWZ) [aantal]	NWWZ (t.o.v inwoners 18-64 jaar) [%]
Erpe-Mere	561	4,6
Oost-Vlaanderen	51.137	5,6
Vlaams Gewest	223.757	5,7

Bron: VDAB

Figuur 30 | Werkzoekenden, indeling z-score (2015)

Bron: VDAB

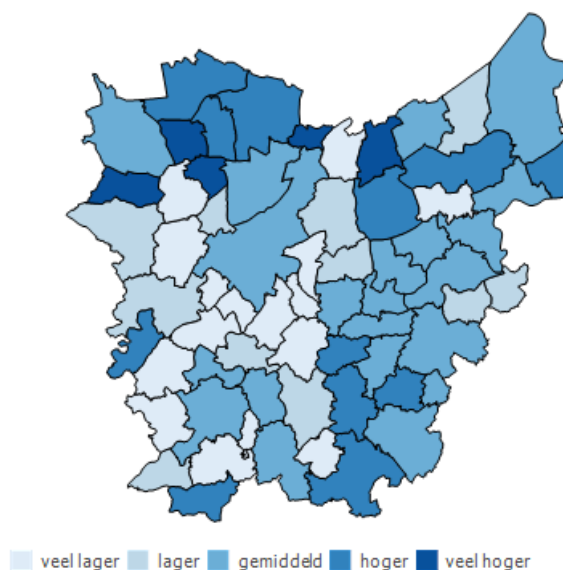
Het risico op armoede bij werkzoekenden is nog groter indien deze werkzoekenden laaggeschoold zijn (maximum 1e graad secundair onderwijs) en langdurig (minstens 1 jaar) op zoek zijn naar werk. Zij worden afgezet ten opzichte van alle werkzoekenden. In Erpe-Mere betreft het 148 personen die laaggeschoold en langdurig op zoek zijn naar werk, ofwel 26,4% van alle werkzoekenden.

Figuur 31 | Laaggeschoolden en langdurig op zoek naar werk (2015)

	Laaggeschoolde, langdurig werkloze NWWZ [aantal]	NWWZ laaggeschoold langdurig (t.o.v. alle nwwz) [%]
Erpe-Mere	148	26,4
Oost-Vlaanderen	12.807	25,0
Vlaams Gewest	53.848	24,1

Bron: VDAB

Figuur 32 | Laaggeschoolden en langdurig op zoek naar werk, indeling z-score (2015)

Bron: VDAB

Omgevingsindicatoren

In dit laatste hoofdstuk presenteren we een aantal indicatoren die informatie geven over de inwoners en de huishoudens

Vooreerst zien we het aantal inwoners en het aantal particuliere huishoudens op 01.01.2016.

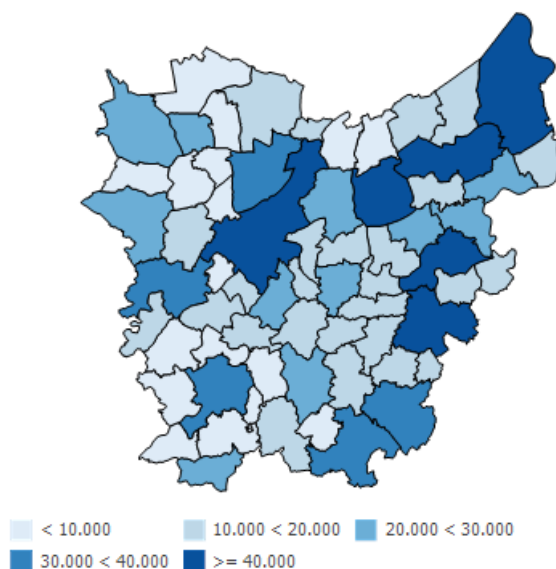
In Erpe-Mere wonen er 19.720 personen en 8.393 huishoudens.

Figuur 33 | Inwoners en huishoudens (2016)

	Totaal inwoners	private huishoudens
Erpe-Mere	19.720	8.393
Oost-Vlaanderen	1.486.722	632.860
Vlaams Gewest	6.477.804	2.737.712

Bron: Algemene Directie Statistiek, FOD Economie
Rijksregister

Figuur 34 | Totale bevolking (2016)

Bron: Algemene Directie Statistiek, FOD Economie